

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

बीड जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १७/२०२५-२०२६ सोमवार, दिनांक - ०२.०३.२०२६

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक २४ फेब्रुवारी ते ०२ मार्च, २०२६)						हवामान घटक					हवामान अंदाज (दिनांक ०३ ते ०७ मार्च २०२६, साठी हवामान अंदाज)						
२४/०२	२५/०२	२६/०२	२७/०२	२८/०२	०१/०३	०२/०३	दिनांक					०३/०३	०४/०३	०५/०३	०६/०३	०७/०३	
							पाऊस (मिमी)					०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	
							कमाल तापमान (अं .से)					३४.०	३५.०	३५.०	३५.०	३६.०	
							किमान तापमान (अं .से)					२०.०	२०.०	२१.०	२२.०	२१.०	
							स.	ढग स्थिती (आकाश)					स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
						दु.											
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)					४२	३९	३६	३०	३१	
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)					१५	१२	९	७	६	
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)					८	८	७	५	७	
							स.	वाऱ्याची दिशा					उत्तर	उत्तर- ईशान्य	ईशान्य	उत्तर- ईशान्य	उत्तर
						दु.											

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार बीड जिल्ह्यात पुढील पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता आहे. बीड जिल्ह्यात पुढील पाच दिवसात कमाल व किमान तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०६ ते १२ मार्च २०२६ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा किंचित जास्त व किमान तापमान सरासरीएवढे राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : मराठवाड्यात पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता लक्षात घेता पिकास, फळबागेस, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
रब्बी ज्वारी	परिपक्वता ते काढणी	कापणीस तयार असलेल्या रब्बी ज्वारी पिकाची कापणी करून घ्यावी.
गहू	दाणे भरणे / काढणी	उशीरा पेरणी केलेल्या गहू पिकास दाणे भरताना (पेरणीनंतर १० ते १५ दिवस) पाणी द्यावे. गव्हाच्या पिकात उंदरांचा प्रादुर्भाव दिसून असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी झिक फॉस्फाईड १ भाग + गुळ १ भाग + ५० भाग गव्हाचा भरडा व थोडसे गोडतेल मिसळून हे मिश्रण उंदराच्या बिळात टाकून बिळे बंद करावीत. वेळेवर पेरणी केलेल्या व काढणीस तयार असलेल्या गहू पिकाची काढणी करून घ्यावी.
उन्हाळी भुईमूग	शाखीय वाढीची	उन्हाळी भुईमूग पिकात आवश्यकतेनुसार तुषार सिंचन पध्दतीने पाणी व्यवस्थापन करावे.
मका	वाढीची / काढणी	मका पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. उशीरा पेरणी केलेल्या मका पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टॉन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. वेळेवर पेरणी केलेल्या व काढणीस तयार असलेल्या मका पिकाची काढणी करून घ्यावी.
केळी	घड लागणे	केळी बागेस आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. केळी बागेत तण व्यवस्थापन करावे व बोधांना माती लावावी.
आंबा	मोहोर लागणे	आंबा बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. आंबा बागेत वटाणा व सुपारीच्या आकाराच्या आंबा फळांची गळ दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी बागेत एनएए १५ पीपीएम ची फवारणी करावी.
द्राक्ष	घड वाढीची / काढणी	द्राक्ष बागेस आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या द्राक्ष घडांची काढणी करून घ्यावी.
सिताफळ	वाढीची	सिताफळ बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	नविन लागवड व पूर्नलागवड केलेल्या रोपांना आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. टोमॅटो पिकावर नागअळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास, याच्या व्यवस्थापनासाठी ब्रॉफ्लॅनिलाईड २० % एससी २५ मिली किंवा सायन्ट्रानिलिप्रोल १०.२६ % ओडी ३६० मिली किंवा स्पानेटोरम ११.७० % एससी १८० मिली प्रति एकर याप्रमाणे वरीलपैकी एका किटकनाशकाची १५०-२०० लिटर पाण्यात मिसळून प्रति एकर फवारणी करावी. उन्हाळी हंगामासाठी (टोमॅटो, वांगे, मिरची) भाजीपाला पिकाची रोपे तयार असल्यास पूर्नलागवड करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूपपाणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुल पिकाची काढणी करून घ्यावी. फुल पिकाची लागवड करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	कमाल तापमानात होत असलेल्या वाढीमूळे, जनावरांना सावलीत बांधावे आणि पिण्यासाठी थंड व स्वच्छ पाण्याचा पूरवठा करावा. उष्णतेपासून पशुधनाचे संरक्षण करण्यासाठी गोठ्याच्या छतावर गवताचे आच्छादन करावे व गोठ्यातील तापमाना कमी करण्यासाठी गोठ्याच्या छतास असणारे पत्रे ओले करण्यासाठी ठिबक सिंचन पाईपचा वापर करावा. पशुधनास मुबलक प्रमाणात हिरवा चारा, पशुधनास सकाळी किंवा .खनिजमिश्रण आणि मिठयुक्त खाद्य द्यावे ,प्रथिनेयुक्त सायंकाळी चारावयास सोडावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषी मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठपरभणी ,

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

हिंगोली जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १७/२०२५-२०२६ सोमवार, दिनांक - ०२.०३.२०२६

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक २४ फेब्रुवारी ते ०२ मार्च, २०२६)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक ०३ ते ०७ मार्च २०२६, साठी हवामान अंदाज)				
२४/०२	२५/०२	२६/०२	२७/०२	२८/०२	०१/०३	०२/०३	दिनांक	०३/०३	०४/०३	०५/०३	०६/०३	०७/०३
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं .सें)	३६.०	३६.०	३५.०	३५.०	३६.०
							किमान तापमान (अं .सें)	२०.०	२०.०	२१.०	२१.०	२०.०
							स. ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
							दु. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	४७	४१	४०	३५	३३
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	३३	२९	२७	२५	२४
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	१२	१३	१३	१०	१२
							स. वाऱ्याची दिशा	उत्तर-ईशान्य	ईशान्य	ईशान्य	उत्तर-ईशान्य	पूर्व
							दु.					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार हिंगोली जिल्ह्यात पुढील पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता आहे. हिंगोली जिल्ह्यात पुढील पाच दिवसात कमाल व किमान तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०६ ते १२ मार्च २०२६ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा किंचित जास्त व किमान तापमान सरासरीएवढे राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : मराठवाड्यात पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता लक्षात घेता पिकास, फळबागेस, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
रब्बी ज्वारी	परिपक्वता ते काढणी	कापणीस तयार असलेल्या रब्बी ज्वारी पिकाची कापणी करून घ्यावी.
गहू	दाणे भरणे / काढणी	उशीरा पेरणी केलेल्या गहू पिकास दाणे भरताना (पेरणीनंतर ९० ते ९५ दिवस) पाणी द्यावे. गव्हाच्या पिकात उंदरांचा प्रादुर्भाव दिसून असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी झिक फॉस्फाईड १ भाग + गुळ १ भाग + ५० भाग गव्हाचा भरडा व थोडेसे गोडतेले मिसळून हे मिश्रण उंदराच्या बिळात टाकून बिळे बंद करावीत. वेळेवर पेरणी केलेल्या व काढणीस तयार असलेल्या गहू पिकाची काढणी करून घ्यावी.
उन्हाळी भुईमूग	शाखीय वाढीची	उन्हाळी भुईमूग पिकात आवश्यकतेनुसार तुषार सिंचन पध्दतीने पाणी व्यवस्थापन करावे.
मका	वाढीची / काढणी	मका पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. उशीरा पेरणी केलेल्या मका पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून फवारणी करावी. फवारणी करत असताना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. वेळेवर पेरणी केलेल्या व काढणीस तयार असलेल्या मका पिकाची काढणी करून घ्यावी.
केळी	घड लागणे	केळी बागेस आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. केळी बागेत तण व्यवस्थापन करावे व बोधांना माती लावावी.
आंबा	मोहोर लागणे	आंबा बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. आंबा बागेत वटाणा व सुपारीच्या आकाराच्या आंबा फळांची गळ दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी बागेत एनएए १५ पीपीएम ची फवारणी करावी.
द्राक्ष	घड वाढीची / काढणी	द्राक्ष बागेस आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या द्राक्ष घडांची काढणी करून घ्यावी.
सिताफळ	वाढीची	सिताफळ बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	नविन लागवड व पूर्णलागवड केलेल्या रोपांना आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. टोमॅटो पिकावर नागअळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास, याच्या व्यवस्थापनासाठी ब्रॉफ्लॅनिलाईड २० % एससी २५ मिली किंवा सायन्ट्रानिलिप्रोल १०.२६ % ओडी ३६० मिली किंवा स्यानेटोरम ११.७० % एससी १८० मिली प्रति एकर याप्रमाणे वरीलपैकी एका किटकनाशकाची १५०-२०० लिटर पाण्यात मिसळून प्रति एकर फवारणी करावी. उन्हाळी हंगामासाठी (टोमॅटो, वांगे, मिरची) भाजीपाला पिकाची रोपे तयार असल्यास पूर्णलागवड करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुल पिकाची काढणी करून घ्यावी. फुल पिकाची लागवड करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	कमाल तापमानात होत असलेल्या वाढीमुळे, जनावरांना सावलीत बांधावे आणि पिण्यासाठी थंड व स्वच्छ पाण्याचा पुरवठा करावा. उष्णतेपासून पशुधनाचे संरक्षण करण्यासाठी गोठ्याच्या छतावर गवताचे आच्छादन करावे व गोठ्यातील तापमाना कमी करण्यासाठी गोठ्याच्या छतास असणारे पत्रे ओले करण्यासाठी ठिबक सिंचन पाईपचा वापर करावा. पशुधनास मूबलक प्रमाणात हिरवा चारा, प्रथिनेयुक्त, खनिजमिश्रण आणि मिठयुक्त खाद्य द्यावे. पशुधनास सकाळी किंवा सायंकाळी चारावायास सोडावे.

सदर कृषि हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

मुख्य प्रकल्प समन्वयक
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी

जालना जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १७/२०२५-२०२६ सोमवार, दिनांक - ०२.०३.२०२६

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक २४ फेब्रुवारी ते ०२ मार्च, २०२६)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक ०३ ते ०७ मार्च २०२६, साठी हवामान अंदाज)					
२४/०२	२५/०२	२६/०२	२७/०२	२८/०२	०१/०३	०२/०३	दिनांक	०३/०३	०४/०३	०५/०३	०६/०३	०७/०३	
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	
							कमाल तापमान (अं .सें)	३५.०	३६.०	३६.०	३५.०	३५.०	
							किमान तापमान (अं .सें)	१९.०	१८.०	१८.०	१८.०	१९.०	
							स. दु.	दग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	७४	७१	६९	६४	६२	
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	३२	२९	२६	२५	२४	
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	९	९	११	१०	१३	
							स. दु.	वाऱ्याची दिशा	उत्तर	उत्तर-ईशान्य	उत्तर-ईशान्य	उत्तर-ईशान्य	उत्तर-वायव्य

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार जालना जिल्ह्यात पुढील पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता आहे. जालना जिल्ह्यात पुढील पाच दिवसात कमाल व किमान तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०६ ते १२ मार्च २०२६ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा किंचित जास्त व किमान तापमान सरासरीएवढे राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : मराठवाड्यात पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता लक्षात घेता पिकास, फळबागेस, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
रब्बी ज्वारी	परिपक्वता ते काढणी	कापणीस तयार असलेल्या रब्बी ज्वारी पिकाची कापणी करून घ्यावी.
गहू	दाणे भरणे / काढणी	उशीरा पेरणी केलेल्या गहू पिकास दाणे भरताना (पेरणीनंतर ९० ते ९५ दिवस) पाणी द्यावे. गव्हाच्या पिकात उंदरांचा प्रादुर्भाव दिसून असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी झिक फॉस्फाईड १ भाग + गुळ १ भाग + ५० भाग गव्हाचा भरडा व थोडसे गोडतेल मिसळून हे मिश्रण उंदराच्या बिळात टाकून बिळे बंद करावीत. वेळेवर पेरणी केलेल्या व काढणीस तयार असलेल्या गहू पिकाची काढणी करून घ्यावी.
उन्हाळी भुईमूग	शाखीय वाढीची	उन्हाळी भुईमूग पिकात आवश्यकतेनुसार तुषार सिंचन पध्दतीने पाणी व्यवस्थापन करावे.
मका	वाढीची / काढणी	मका पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. उशीरा पेरणी केलेल्या मका पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून फवारणी करावी. फवारणी करत असताना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. वेळेवर पेरणी केलेल्या व काढणीस तयार असलेल्या मका पिकाची काढणी करून घ्यावी.
केळी	घड लागणे	केळी बागेस आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. केळी बागेत तण व्यवस्थापन करावे व बोधांना माती लावावी.
आंबा	मोहोर लागणे	आंबा बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. आंबा बागेत वटाणा व सुपारीच्या आकाराच्या आंबा फळांची गळ दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी बागेत एनएए १५ पीपीएम ची फवारणी करावी.
द्राक्ष	घड वाढीची / काढणी	द्राक्ष बागेस आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या द्राक्ष घडांची काढणी करून घ्यावी.
सिताफळ	वाढीची	सिताफळ बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	नविन लागवड व पूर्णलागवड केलेल्या रोपांना आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. टोमॅटो पिकावर नागअळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास, याच्या व्यवस्थापनासाठी ब्रॉफ्लॅनिलाईड २० % एससी २५ मिली किंवा सायन्ट्रानिलिप्रोल १०.२६ % ओडी ३६० मिली किंवा स्यानेटोरम ११.७० % एससी १८० मिली प्रति एकर याप्रमाणे वरीलपैकी एका किटकनाशकाची १५०-२०० लिटर पाण्यात मिसळून प्रति एकर फवारणी करावी. उन्हाळी हंगामासाठी (टोमॅटो, वांगे, मिरची) भाजीपाला पिकाची रोपे तयार असल्यास पूर्णलागवड करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुल पिकाची काढणी करून घ्यावी. फुल पिकाची लागवड करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	कमाल तापमानात होत असलेल्या वाढीमुळे, जनावरांना सावलीत बांधावे आणि पिण्यासाठी थंड व स्वच्छ पाण्याचा पूरवठा करावा. उष्णतेपासून पशुधनाचे संरक्षण करण्यासाठी गोठ्याच्या छतावर गवताचे आच्छादन करावे व गोठ्यातील तापमाना कमी करण्यासाठी गोठ्याच्या छतास असणारे पत्रे ओले करण्यासाठी ठिबक सिंचन पाईपचा वापर करावा. पशुधनास मूबलक प्रमाणात हिरवा चारा, प्रथिनेयुक्त, खनिजमिश्रण आणि मिठयुक्त खाद्य द्यावे. पशुधनास सकाळी किंवा सायंकाळी चारावायास सोडावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

लातूर जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १७/२०२५-२०२६ सोमवार, दिनांक - ०२.०३.२०२६

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक २४ फेब्रुवारी ते ०२ मार्च, २०२६)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक ०३ ते ०७ मार्च २०२६, साठी हवामान अंदाज)					
२४/०२	२५/०२	२६/०२	२७/०२	२८/०२	०१/०३	०२/०३	दिनांक	०३/०३	०४/०३	०५/०३	०६/०३	०७/०३	
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	
							कमाल तापमान (अं.सें)	३५.०	३५.०	३५.०	३६.०	३६.०	
							किमान तापमान (अं.सें)	१९.०	१९.०	२०.०	२१.०	२०.०	
							स. दु.	ढग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	४४	३८	३४	३६	३९	
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	३२	२७	२४	२२	२९	
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	८	११	८	२	९	
							स. दु.	वाऱ्याची दिशा	उत्तर-ईशान्य	उत्तर-ईशान्य	उत्तर-ईशान्य	पश्चिम-नैऋत्य	उत्तर

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार र लातूर जिल्ह्यात पुढील पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता आहे. लातूर जिल्ह्यात पुढील पाच दिवसात कमाल व किमान तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०६ ते १२ मार्च २०२६ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा किंचित जास्त व किमान तापमान सरासरीएवढे राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : मराठवाड्यात पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता लक्षात घेता पिकास, फळबागेस, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
रब्बी ज्वारी	परिपक्वता ते काढणी	कापणीस तयार असलेल्या रब्बी ज्वारी पिकाची कापणी करून घ्यावी.
गहू	दाणे भरणे / काढणी	उशीरा पेरणी केलेल्या गहू पिकास दाणे भरताना (पेरणीनंतर ९० ते ९५ दिवस) पाणी द्यावे. गव्हाच्या पिकात उंदरांचा प्रादुर्भाव दिसून असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी झिक फॉस्फाईड १ भाग + गुळ १ भाग + ५० भाग गव्हाचा भरडा व थोडसे गोडतेल मिसळून हे मिश्रण उंदराच्या बिळात टाकून बिळे बंद करावीत. वेळेवर पेरणी केलेल्या व काढणीस तयार असलेल्या गहू पिकाची काढणी करून घ्यावी.
उन्हाळी भुईमूग	शाखीय वाढीची	उन्हाळी भुईमूग पिकात आवश्यकतेनुसार तुषार सिंचन पध्दतीने पाणी व्यवस्थापन करावे.
मका	वाढीची / काढणी	मका पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. उशीरा पेरणी केलेल्या मका पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून फवारणी करावी. फवारणी करत असताना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. वेळेवर पेरणी केलेल्या व काढणीस तयार असलेल्या मका पिकाची काढणी करून घ्यावी.
केळी	घड लागणे	केळी बागेस आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. केळी बागेत तण व्यवस्थापन करावे व बोधांना माती लावावी.
आंबा	मोहोर लागणे	आंबा बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. आंबा बागेत वटाणा व सुपारीच्या आकाराच्या आंबा फळांची गळ दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी बागेत एनएए १५ पीपीएम ची फवारणी करावी.
द्राक्ष	घड वाढीची / काढणी	द्राक्ष बागेस आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या द्राक्ष घडांची काढणी करून घ्यावी.
सिताफळ	वाढीची	सिताफळ बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	नविन लागवड व पूर्णलागवड केलेल्या रोपांना आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. टोमॅटो पिकावर नागअळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास, याच्या व्यवस्थापनासाठी ब्राॅफ्लॅनिलाईड २० % एससी २५ मिली किंवा सायन्ट्रानिलिप्रोल १०.२६ % ओडी ३६० मिली किंवा स्यायनेटोरम ११.७० % एससी १८० मिली प्रति एकर याप्रमाणे वरीलपैकी एका किटकनाशकाची १५०-२०० लिटर पाण्यात मिसळून प्रति एकर फवारणी करावी. उन्हाळी हंगामासाठी (टोमॅटो, वांगे, मिरची) भाजीपाला पिकाची रोपे तयार असल्यास पूर्णलागवड करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूपपाणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुल पिकाची काढणी करून घ्यावी. फुल पिकाची लागवड करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	कमाल तापमानात होत असलेल्या वाढीमूळे, जनावरांना सावलीत बांधावे आणि पिण्यासाठी थंड व स्वच्छ पाण्याचा पूरवठा करावा. उष्णतेपासून पशुधनाचे संरक्षण करण्यासाठी गोठ्याच्या छतावर गवताचे आच्छादन करावे व गोठ्यातील तापमाना कमी करण्यासाठी गोठ्याच्या छतास असणारे पत्रे ओले करण्यासाठी ठिबक सिंचन पाईपचा वापर करावा. पशुधनास मूबलक प्रमाणात हिरवा चारा, प्रथिनेयुक्त, खनिजमिश्रण आणि मिठयुक्त खाद्य द्यावे. पशुधनास सकाळी किंवा सायंकाळी चारावयास सोडावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
अखिल भारतीय समन्वयित कृषि हवामानशास्त्र संशोधन प्रकल्प
वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी - ४३१ ४०२
ईमेल - amfuparbhani@gmail.com

नांदेड जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १७/२०२५-२०२६ सोमवार, दिनांक - ०२.०३.२०२६

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक २४ फेब्रुवारी ते ०२ मार्च, २०२६)							हवामान घटक	हवामान अंदाज (दिनांक ०३ ते ०७ मार्च २०२६, साठी हवामान अंदाज)				
२४/०२	२५/०२	२६/०२	२७/०२	२८/०२	०१/०३	०२/०३	दिनांक	०३/०३	०४/०३	०५/०३	०६/०३	०७/०३
							पाऊस (मिमी)	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
							कमाल तापमान (अं.सें)	३६.०	३५.०	३५.०	३६.०	३६.०
							किमान तापमान (अं.सें)	१९.०	१८.०	१८.०	१९.०	२०.०
							स. ढग स्थिती	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
							दु. (आकाश)					
							सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	४७	४३	३८	३५	३३
							दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	३३	२८	२६	२४	२३
							वाऱ्याचा वेग (किमी /तास)	७	७	७	५	६
							स. वाऱ्याची दिशा	ईशान्य	ईशान्य	उत्तर-ईशान्य	उत्तर-वायव्य	उत्तर
							दु.					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार नांदेड जिल्ह्यात पुढील पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता आहे. नांदेड जिल्ह्यात पुढील पाच दिवसात कमाल व किमान तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०६ ते १२ मार्च २०२६ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा किंचित जास्त व किमान तापमान सरासरीएवढे राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : मराठवाड्यात पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता लक्षात घेता पिकास, फळबागेस, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषि हवामान सल्ला
रब्बी ज्वारी	परिपक्वता ते काढणी	कापणीस तयार असलेल्या रब्बी ज्वारी पिकाची कापणी करून घ्यावी.
गहू	दाणे भरणे / काढणी	उशीरा पेरणी केलेल्या गहू पिकास दाणे भरताना (पेरणीनंतर ९० ते ९५ दिवस) पाणी द्यावे. गव्हाच्या पिकात उंदरांचा प्रादुर्भाव दिसून असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी झिक फॉस्फाईड १ भाग + गुळ १ भाग + ५० भाग गव्हाचा भरडा व थोडसे गोडतेल मिसळून हे मिश्रण उंदराच्या बिळात टाकून बिळे बंद करावीत. वेळेवर पेरणी केलेल्या व काढणीस तयार असलेल्या गहू पिकाची काढणी करून घ्यावी.
उन्हाळी भुईमूग	शाखीय वाढीची	उन्हाळी भुईमूग पिकात आवश्यकतेनुसार तुषार सिंचन पध्दतीने पाणी व्यवस्थापन करावे.
मका	वाढीची / काढणी	मका पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. उशीरा पेरणी केलेल्या मका पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. वेळेवर पेरणी केलेल्या व काढणीस तयार असलेल्या मका पिकाची काढणी करून घ्यावी.
केळी	घड लागणे	केळी बागेस आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. केळी बागेत तण व्यवस्थापन करावे व बोधांना माती लावावी.
आंबा	मोहोर लागणे	आंबा बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. आंबा बागेत वटाणा व सुपारीच्या आकाराच्या आंबा फळांची गळ दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी बागेत एनएए १५ पीपीएम ची फवारणी करावी.
द्राक्ष	घड वाढीची / काढणी	द्राक्ष बागेस आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या द्राक्ष घडांची काढणी करून घ्यावी.
सिताफळ	वाढीची	सिताफळ बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	नविन लागवड व पूर्णलागवड केलेल्या रोपांना आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. टोमॅटो पिकावर नागअळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास, याच्या व्यवस्थापनासाठी ब्रॉफ्लॅनिलाईड २० % एससी २५ मिली किंवा सायनट्रानिलिप्रोल १०.२६ % ओडी ३६० मिली किंवा स्प्यानेटोरम ११.७० % एससी १८० मिली प्रति एकर याप्रमाणे वरीलपैकी एका किटकनाशकाची १५०-२०० लिटर पाण्यात मिसळून प्रति एकर फवारणी करावी. उन्हाळी हंगामासाठी (टोमॅटो, वांगे, मिरची) भाजीपाला पिकाची रोपे तयार असल्यास पूर्णलागवड करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूरपणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुल पिकाची काढणी करून घ्यावी. फुल पिकाची लागवड करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	कमाल तापमानात होत असलेल्या वाढीमूळे, जनावरांना सावलीत बांधावे आणि पिण्यासाठी थंड व स्वच्छ पाण्याचा पूरवठा करावा. उष्णतेपासून पशुधनाचे संरक्षण करण्यासाठी गोठ्याच्या छतावर गवताचे आच्छादन करावे व गोठ्यातील तापमाना कमी करण्यासाठी गोठ्याच्या छतास असणारे पत्रे ओले करण्यासाठी ठिबक सिंचन पाईपचा वापर करावा. पशुधनास मूबलक प्रमाणात हिरवा चारा, प्रथिनेयुक्त, खनिजमिश्रण आणि मिठयुक्त खाद्य द्यावे. पशुधनास सकाळी किंवा सायंकाळी चारावयास सोडावे.

सदर कृषि हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

परभणी जिल्हा कृषि हवामान सल्ला पत्रक क्रमांक - १७/२०२५-२०२६ सोमवार, दिनांक - ०२.०३.२०२६

मागील आठवड्यातील हवामानस्थिती (दिनांक २४ फेब्रुवारी ते ०२ मार्च, २०२६)							हवामान घटक		हवामान अंदाज (दिनांक ०३ ते ०७ मार्च २०२६, साठी हवामान अंदाज)				
२४/०२	२५/०२	२६/०२	२७/०२	२८/०२	०१/०३	०२/०३	दिनांक		०३/०३	०४/०३	०५/०३	०६/०३	०७/०३
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मिमी)		०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
३१.५	३३.६	३४.०	३४.४	३४.९	३४.५		कमाल तापमान (अं.सें)		३६.०	३६.०	३५.०	३५.०	३६.०
१४.६	१७.०	१६.०	१५.४	१८.०	१५.६	१५.५	किमान तापमान (अं.सें)		२०.०	२०.०	२१.०	२१.०	२०.०
अंशतः दगाळ	दगाळ	अंशतः दगाळ	पूर्णतः दगाळ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स.	दग स्थिती (आकाश)	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ
स्वच्छ	अंशतः दगाळ	स्वच्छ	अंशतः दगाळ	स्वच्छ	स्वच्छ	दु.							
८९	७७	७८	८०	६२	७१	७१	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)		४७	४२	४२	३७	३४
३७	२४	२६	२७	२६	२३		दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		३३	२९	२७	२५	२४
४.२	३.६	२.६	२.२	३.३	३.६	३.७	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)		७	७	९	६	८
शांत	उत्तर	शांत	शांत	पश्चिम- वायव्य	पश्चिम- वायव्य	पश्चिम- वायव्य	स.	वाऱ्याची दिशा	उत्तर-वायव्य	ईशान्य	ईशान्य	उत्तर- ईशान्य	उत्तर- वायव्य
पूर्व- आग्नेय	पश्चिम- नैऋत्य	पूर्व	पश्चिम- नैऋत्य	पश्चिम- वायव्य	पूर्व- ईशान्य	दु.							
पाऊस (मिमी) मागील आठवड्यातील					पाऊस (मिमी) ०१/०१/२०२६ पासून आजपर्यंत			पाऊस (मिमी) ०१/०६/२०२५ पासून आजपर्यंत					
०.०					०.०			११५१.२					

हवामान सारांश / चेतावनी :

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई येथून प्राप्त झालेल्या अंदाजानुसार परभणी जिल्ह्यात पुढील पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता आहे. परभणी जिल्ह्यात पुढील पाच दिवसात कमाल व किमान तापमानात फारशी तफावत जाणवत नाही.

सामान्य सल्ला :

विस्तारीत अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मराठवाड्यात दिनांक ०६ ते १२ मार्च २०२६ दरम्यान पाऊस सरासरीएवढा, कमाल तापमान सरासरीएवढे ते सरासरीपेक्षा किंचित जास्त व किमान तापमान सरासरीएवढे राहण्याची शक्यता आहे.

संदेश : मराठवाड्यात पाच दिवस हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता लक्षात घेता पिकास, फळबागेस, भाजीपाला व फुल पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.

पिकांचे नाव	अवस्था	कृषी हवामान सल्ला
रब्बी ज्वारी	परिपक्वता ते काढणी	कापणीस तयार असलेल्या रब्बी ज्वारी पिकाची कापणी करून घ्यावी.
गहू	दाणे भरणे / काढणी	उशीरा पेरणी केलेल्या गहू पिकास दाणे भरताना (पेरणीनंतर ९० ते ९५ दिवस) पाणी द्यावे. गव्हाच्या पिकात उंदरांचा प्रादुर्भाव दिसून असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी झिक फॉस्फाईड १ भाग + गुळ १ भाग + ५० भाग गव्हाचा भरडा व थोडसे गोडतेल मिसळून हे मिश्रण उंदराच्या बिळात टाकून बिळे बंद करावीत. वेळेवर पेरणी केलेल्या व काढणीस तयार असलेल्या गहू पिकाची काढणी करून घ्यावी.
उन्हाळी भुईमूग	शाखीय वाढीची	उन्हाळी भुईमूग पिकात आवश्यकतेनुसार तुषार सिंचन पध्दतीने पाणी व्यवस्थापन करावे.
मका	वाढीची / काढणी	मका पिकास आवश्यकतेनुसार पाणी द्यावे. उशीरा पेरणी केलेल्या मका पिकात लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी इमामेक्टीन बेन्झोएट ५ टक्के ४ ग्रॅम किंवा स्पिनेटोरम ११.७ एससी ४ मिली प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वरील किटकनाशकांची आलटून पालटून फवारणी करावी. फवारणी करत असतांना किटकनाशक पोंग्यात पडेल अशाप्रकारे फवारणी करावी. वेळेवर पेरणी केलेल्या व काढणीस तयार असलेल्या मका पिकाची काढणी करून घ्यावी.
केळी	घड लागणे	केळी बागेस आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. केळी बागेत तण व्यवस्थापन करावे व बोधांना माती लावावी.
आंबा	मोहोर लागणे	आंबा बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. आंबा बागेत वटाणा व सुपारीच्या आकाराच्या आंबा फळांची गळ दिसून आल्यास याच्या व्यवस्थापनासाठी बागेत एनएए १५ पीपीएम ची फवारणी करावी.
द्राक्ष	घड वाढीची / काढणी	द्राक्ष बागेस आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या द्राक्ष घडांची काढणी करून घ्यावी.
सिताफळ	वाढीची	सिताफळ बागेत आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे.
भाजीपाला	वाढीची/ काढणी	नविन लागवड व पूर्णलागवड केलेल्या रोपांना आवश्यकतेनुसार पाणी व्यवस्थापन करावे. काढणीस तयार असलेल्या भाजीपाला पिकाची काढणी करून घ्यावी. टोमॅटो पिकावर नागअळीचा प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास, याच्या व्यवस्थापनासाठी ब्रॉफ्लॅनिलाईड २० % एससी २५ मिली किंवा सायन्ट्रानिलिप्रोल १०.२६ % ओडी ३६० मिली किंवा स्प्यानेटोरम ११.७० % एससी १८० मिली प्रति एकर याप्रमाणे वरीलपैकी एका किटकनाशकाची १५०-२०० लिटर पाण्यात मिसळून प्रति एकर फवारणी करावी. उन्हाळी हंगामासाठी (टोमॅटो, वांगे, मिरची) भाजीपाला पिकाची रोपे तयार असल्यास पूर्णलागवड करावी.
फुलशेती	वाढीची/ काढणी	फुल पिकात खूपपाणी करून तण विरहीत ठेवावे व आवश्यकतेनुसार पाटाने पाणी द्यावे. काढणीस तयार असलेल्या फुल पिकाची काढणी करून घ्यावी. फुल पिकाची लागवड करून घ्यावी.
पशुधन व्यवस्थापन	-----	कमाल तापमानात होत असलेल्या वाढीमुळे, जनावरांना सावलीत बांधावे आणि पिण्यासाठी थंड व स्वच्छ पाण्याचा पुरवठा करावा. उष्णतेपासून पशुधनाचे संरक्षण करण्यासाठी गोठ्याच्या छतावर गवताचे आच्छादन करावे व गोठ्यातील तापमाना कमी करण्यासाठी गोठ्याच्या छतास असणारे पत्रे ओले करण्यासाठी ठिबक सिंचन पाईपचा वापर करावा. पशुधनास मूबलक प्रमाणात हिरवा चारा, प्रथिनेयुक्त, खनिजमिश्रण आणि मिठयुक्त खाद्य द्यावे. पशुधनास सकाळी किंवा सायंकाळी चारावयास सोडावे.

सदर कृषी हवामान सल्ला पत्रिका वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी येथील ग्रामीण कृषी मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रसारित करण्यात आली.